

Na temelju Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijem raspodjele sredstava „Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima – Poticaj za veterinarstvo“ utvrđenog proračunom Federacije BiH za 2024. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj 54/24), Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi:

PLAN SLUŽBENOG UZORKOVANJA NA PRISUTNOST SALMONELE KOD ŽIVE PERADI

Programom utroška sredstava sa kriterijima raspodjele „Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima – Poticaj za veterinarstvo“ utvrđenih Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva („Službene novine Federacije BiH“, broj 54/24), predviđena su sredstva za laboratorijsko dijagnostičko ispitivanje službenih uzoraka na prisutnost salmonele kod žive peradi u odobrenim i registriranim farmama, sa ciljem provjere njihovih programa samokontrole, a prema posebnom Planu kojeg će donijeti ovo Ministarstvo.

Uzorci se mogu dostaviti u slijedeće veterinarske ustanove koje prema članku 79. Zakona o veterinarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/00) provode veterinarsku djelatnost na području Federacije BiH: Centar za peradarstvo i kuničarstvo Veterinarskog fakulteta u Sarajevu, Veterinarski zavod Bihać, Veterinarski zavod Tuzlanskog kantona i Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.

Ukoliko se laboratorijsko ispitivanje u sklopu samokontrole provodi u jednoj od navedenih laboratorija, službeni uzorak se dostavlja u drugu laboratoriju.

Laboratorije koje vrše pretragu uzoraka osigurat će materijal i opremu za uzimanje službenih uzoraka. Ukoliko se za uzorkovanje koriste navlake za obuču laboratorija će osigurati originalne navlake za obuču i otapala.

Prije početka uzorkovanja, veterinarska inspekcija dužna je stupiti u kontakt sa laboratorijem u koju će slati uzorke i dogovoriti način preuzimanja opreme za uzorkovanje i dostavljanja uzoraka u laboratorij.

Odlukom o usvajanju Programa kontrole salmoneloze kod peradi vrste Gallus gallus u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 30/18), koju je donio Ured za veterinarstvo BiH propisani su uvjeti i način implementiranja službenog uzorkovanja kojih se prilikom provedbe trebaju pridržavati veterinarski inspektori ukoliko to ovim Planom nije drugačije definirano.

U cilju osiguranja reprezentativnog broja uzorka neće se objedinjavati uzorci koji se uzimaju koristeći navlake za obuču tj. jedan par navlaka predstavlja jedan uzorak.

Službeno uzorkovanje rasplodnih jata mora se provesti u **tri** navrata tijekom proizvodnog ciklusa.

Službenim uzorkovanjem u 2024. godini trebaju biti obuhvaćene **sve** farme konzumnih nesilica, uzorci se **ne objedinjuju** a broj službenih uzoraka mora biti za **jedan veći** od broja uzoraka u samokontroli.

Imajući u vidu da je korištenje cjepiva protiv salmonele kod konzumnih nesilica tijekom uzgoju obvezno, zabranjeno je korištenje ne cijepljenih konzumnih nesilica za proizvodnju konzumnih jaja.

Zbog duljine trajanja laboratorijske dijagnostike uzimanje uzoraka na farmama brojera **neće** se provoditi ukoliko su životinje starije od 25 dana.

Veterinarski inspektor može povećati broj uzoraka u cilju osiguranja reprezentativnog uzorka na temelju procjene epidemioloških parametara pojedinačnog slučaja.

Za slanje uzoraka u laboratoriju koristi se Obrazac za slanje uzoraka na laboratorijsko pretraživanje, koji se nalazi u prilogu plana.

Ukoliko subjekt nema program samokontrole, veterinarski inspektor će provesti službeno uzorkovanje sukladno ovom Planu, a protiv subjekta će poduzeti odgovarajuće sankcije.

Ovo Ministarstvo dostaviti će mjerodavnim županijskim ministarstvima i upravama za inspekcijske poslove - veterinarskoj inspekciji izvod iz jedinstvenog registra odobrenih farmi sa svim peradarskim farmama kojima je dodijeljen veterinarsko kontrolni broj kako bi iste bile obuhvaćene službenim uzorkovanjem i kontrolom, te kako bi se ažurirao registar ukoliko postoje farme koje nisu navedene u istom ili se više ne bave djelatnošću pa ih je potrebno brisati iz registra.

Analizom podataka utvrđeno je da pojedine farme, istaknute u dostavljenom izvodu jedinstvenog registra, nisu bile dijelom službenih kontrola u prethodnim godinama, stoga je iste potrebno obuhvatiti službenim kontrolama u 2024 godini.

Na farmama koje imaju više etaža, uzorke je potrebno uzeti iz svake etaže na način da se svaka etaža promatra kao zasebno jato, te da se ne radi objedinjavanje uzoraka.

U slučaju pozitivnih uzoraka veterinarski inspektor dužan je laboratoriji naknadno dostaviti podatke o nazivu cjepiva protiv salmoneloze, ukoliko je cjepivo korišteno, kako bi laboratorije mogle provesti postupak serotipizacije.

Pozitivne nalaze iz službenih kontrola laboratorija je dužna odmah putem faxes ili E-mail-a dostaviti Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

U cilju nastavka ispunjenja preporuka Direkcije za zdravlje i hranu, reviziju i analize Europske komisije za primjeni jedinstvenog principa službene veterinarske kontrole u prilogu Plana dostavljamo i Naputak o postupanju kod službenih veterinarskih kontrola farmi za držanje peradi kojeg je donio Ured za veterinarstvo BiH, a čiji je sastavni dio Ček lista za službenu kontrolu objekata (farmi) za uzgoj i držanje peradi.

Tijekom provedbe službenog uzorkovanja veterinarski inspektori dužni su popuniti ček listu iz prilogu, te istu dostaviti ovom Ministarstvu uz izvješće kao i nadležnom županijskom ministarstvu.

Za farme peradi za koje se tijekom službene kontrole utvrdi da se iste više ne bave djelatnošću uzgoja peradi veterinarska inspekcija dužna je informirati nadležno županijsko ministarstvo kako bi isto pokrenulo proceduru brisanja tih farmi iz jedinstvenog registra.

Nakon provedbe službenog uzorkovanja, županijska veterinarska inspekcija dužna je ovom Ministarstvu dostaviti izvješće koje treba da sadrži: popratni akt o slanju uzoraka u laboratoriju, laboratorijski nalaz, popunjenu tabelu koja se nalazi u prilogu plana i popunjenu Ček listu za službenu kontrolu farmi peradi.

Broj: 06-20/22-1688 /24
Sarajevo, 09. 09. 2024. godine

MINISTAR
Kemal Hrnjić

Obrazac za slanje uzoraka na laboratorijsko pretraživanje				
Svrha uzorkovanja:		Plan službenog uzorkovanja Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva		
Datum uzorkovanja:		Vrijeme (sat) uzorkovanja:		
Broj protokola:		Adresa (farme/posjeda/karantina):		
Mjesto:	Općina:	Kanton/Županija:		
Reg. Broj farme:				
Vrsta proizvodnje:	Proizvodnja konzumnih jaja		Raspodna jata	
	Tov			
Dob peradi:		Veličina uzgoja (Σ):		
Način proizvodnje:	Kavezni	Podni	Slobodno držanje	Drugo (navesti)
Ukupan broj jata na farmi / posjedu:				
Broj objekta iz kojeg je uzet uzorak:				
Broj nesilica na farmi:		Broj brojlera na farmi:		
Broj nesilica u pretraživanom (im) jatu(ima):		Broj brojlera u pretraživanom (im) jatu(ima):		
Broj pilića na farmi:		Broj ćurana na farmi:		
Broj pilića u pretraživanom (im) jatu(ima):		Broj ćurana u pretraživanom (im) jatu(ima):		
Broj rasplodnih nesilica na farmi:				
Broj rasplodnih nesilica u pretraženom jatu (ima):				
UZORAK				
Vrsta uzorka (označiti):	Feces		Organi (navesti koji):	
	Navlake za obuću		Uginule jedinke	
	Jaja (navesti količinu)		Bris (navesti čega)	
Pretraga (navesti član Naredbe):			Bolest:	
Datum slanja uzorka:			Način dostave:	
Naziv laboratorije:				
Ime i prezime inspektora koji je uzeo uzorak:				
Naziv veterinarske inspekcije:				
Adresa:			Tel / Fax:	
Potpis i pečat:				

	Naziv farme ili valionice	VKB broj	Kapacitet objekta po turnusu	Kategorija peradi (brojleri, rasplodna jata ili konzumne nesilice)	Ukupan broj objekata (zgrada) u kojima se uzgaja perad	Ukupan broj etaža (katova) u kojima se uzgaja perad	Ukupan broj useljenih jata u trenutku službenog uzorkovanja	Planirani broj turnusa u 2024 godini za brojlere	Ukupan broj uzgojenih jedinki (realiziranih i planiranih) do kraja 2024 godine	Broj i datum laboratorijskog nalaza	Rezultat laboratorijskog ispitivanja	Ukupan broj uzetih uzoraka	Broj popratnog akta dostavljen u laboratoriju	Subjekt posjeduje programa samokontrole (DA/NE)	Subjekt provodi programa samokontrole (DA/NE)	Program samokontrole je u skladu sa propisanim uvjetima (DA/NE)	Sankcije poduzete protiv subjekta (DA/NE)
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	